

ಹರಿಕಥಾಮೃತಸಾರ - ೧೬

ದತ್ತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಧಿ

ಹರಿಕಥಾಮೃತಸಾರ ಗುರುಗಳ | ಕರುಣದಿಂದಾವನಿತು ಪೇಳುವೆ |
ಪರಮ ಭಗವದ್ಭಕ್ತರಿದನಾದರದಿ ಕೇಳುವುದು ||

ಕಾರುಣಿಕ ಹರಿ ತನ್ನೊಳಿಪ್ಪಾಪಾರ ಸ್ವಾತಂತ್ರಿಯ ಗುಣದಿ ನಾ |
ನೂರು ತೆಗೆದು ಸವಾದ ಆರೊಂದಧಿಕ ಆರುವತ್ತು ||
ನಾರಿಗಿತ್ತು ದ್ವಿಷೋಡಶಾಧಿಕನೂರು ಪಾದತ್ರಯವ ತನ್ನ ಶ |
ರೀರದೊಳಿಗೇಪರಿ ವಿಭಾಗವ ಮಾಡಿ ತ್ರಿಪದಾಹ್ವ || ||೧೬-೦೧||

ಸತ್ಯಲೋಕಾಧಿಪನೊಳಗೆ ಐವತ್ತೆರಡು ಪವಮಾನನೊಳು ನಾ |
ಲ್ಲತ್ತು ಮೇಲೆಂಟಧಿಕ ಶಿವನೊಳಿಗಿಟ್ಟನಿವತ್ತು ||
ಚಿತ್ತಜೀಂದ್ರರೊಳೈದಧಿಕದಶತತ್ತಮಾನಿಗಳೆನಿಪ ಸುರರೊಳು |
ಹತ್ತು ಈರೈದಬಿಳಿಜೀವರೊಳಿಟ್ಟ ನಿರವಡ್ಡ || ||೧೬-೦೨||

ಕಲಿ ಮೊದಲುಗೊಂಡಬಿಳಿ ದಾನವರೊಳಗೆ ನಾಲ್ಕತ್ತೆದು ಈ ಪರಿ |
ತಿಳಿದುಪಾಸನೆಮಾಡು ಮರೆಯದೆ ಪರಮಭಕ್ತಿಯಲಿ ||
ಇಳೆಯೊಳಗೆ ಸಂಚಿಸು ಲಕುಮೀನಿಲಯನಾಳಾಳೆಂದು ಸರ್ವ |
ಸ್ಥಳಗಳಲಿ ಸಂತ್ಯಸು-ತಿವ್ವನು ಗೆಳೆಯನಂದದಲಿ || ||೧೬-೦೩||

ಅವನಿಪ ಸ್ವಾಮಿತ್ವ ಧರ್ಮವ | ಸ್ವವಶಮಾತ್ಮರಿಗಿತ್ತು ತಾ ಮ |
ತ್ತವರ ಮುಖದಲಿ ರಾಜಕಾರ್ಯವ ಮಾಡಿಸುವ ತೆರದಿ ||
ಕಖಿರೀಡಿತ ತನ್ನ ಕಳೇಗಳ | ದಿವಿಜ ದಾನವ ಮಾನವರೊಳಿ |
ಟ್ಟವಿರತ ಗುಣತ್ರಯಜ ಕರ್ಮವ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿಸುವ || ||೧೬-೦೪||

ಪುಣ್ಯಪಾಪಗಳೇ ತೆರದಿ ಕಾರುಣ್ಯಸಾಗರ ದೇವದಾನವ |
ಮಾನವರೊಳಿಟ್ಟವರ ಫಲವ್ಯತ್ಯಾಸವನೆ ಮಾಡಿ ||
ಬನ್ನ ಬಡಿಸುವ ಭಕ್ತಹೀನರ | ಸನ್ನುತ ಸುಕರ್ಮಗಳ ತೆಗೆದು ಪ್ರ |
ಪನ್ನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟವರ ಸುಖಬಡಿಸುವನು ಸುಖಜಾಹ್ವ || ||೧೬-೦೫||

ಮಾಣಿಕವ ಕೊಂಡುಗಡಿಯೊಳಜಿವಾನ ಕೊಟ್ಟಾಪುರುಷನ ಸಮಾ |
ಧಾನ ಮಾಡುವ ತೆರದಿ ದೈತ್ಯರು ನಿತ್ಯದಲಿ ಮಾಳ್ ||
ದಾನಯುಜ್ಞಾದಿಗಳ ಫಲ ಯಜಮಾನ ತಾನಪಹರಿಸಿ ಅಸೆಮೀ |
ಚೀನ ಸುಖಗಳ ಕೊಟ್ಟು ಅಸುರರ ಮತ್ತರನು ಮಾಳ್ || ||೧೬-೦೬||

ವಿಣಲಾಂಭನನಮಲಕರಣ ಕ್ರಮೇಣ ವೃದ್ಧಿಯನ್ನೈದಿ ಲೋಕಂ |
ಕಾಣಗೊಡದಿಹ ಕತ್ತಲೆಯ ಭಂಗಿಸುವ ತೆರದಂತೆ ||
ವೈನಕೇಯಾಂಸಗನ ಮೂರ್ತಿಧ್ಯಾನವುಳ್ಳ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಸು |
ಜ್ಞಾನ ಭಕ್ತಾದಿಗಳು ವರ್ಧಿಸಿ ಸುಖವ ಕೊಡುತಿಹವು || ||೧೬-೦೭||

ಜನಪನೌಕೆಯ ಒರೊ ಪಗಲೊಳುಧಾನವ ಕಡ್ಡಿಯೊಲವನವ |
ಗುಣಗಳೆಣಿಸದೆ ಪೊರೆವ ಕೊಡದಿರೆ ಶಿಕ್ಷಿಸುವ ತೆರದಿ ||
ಅನುಚಿತೋಚಿತಕರ್ಮ ಕೃಷ್ಣಾಪರ್ಣವೆನಲು ಕೈಗೊಂಡು ತನ್ನರ |
ಮನೆಯೊಳಿಟ್ಟಾನೆಡುಡಿಸುವ ಮಾಧವಾನತರ || ||೧೬-೦೮||

ಅನ್ನದನ್ನಾದನ್ನನಾಮಕ | ಮುನ್ನ ಪೇಳ್ ಪ್ರಕಾರ ಜೀವರೊ |
ಳನ್ನರೂಪ ಪ್ರವೇಶಗೈದವರವರ ವ್ಯಾಪಾರ ||
ಬನ್ನಬಡದಲಿ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿಸಿ | ಧನ್ಯರಿವರಹುದೆಂದೆನಿಸಿ ತೈ |
ಗುಣ್ಯವರ್ಜಿತ ತತ್ತದಾಹ್ವಯನಾಗಿ ಕರೆಸುವನು || ||೧೬-೦೯||

ಸಲಿಲಬಿಂದು ಪಯೋಬ್ಧಿಯೊಳು ಬೀಳಲು ಖಾರವನ್ನೆಡುಲ್ಲದೆ |
ಜಲವು ತದ್ರೂಪವನೆ ಐದುವುದೆಲ್ಲಕಾಲದಲಿ ||
ಕಲಿಮಲಾಪಹನರ್ಜಿ ಸುವ ಸೆತ್ತುಲಜರ ಕುಕರ್ಮಗಳು ತಾನಿ |
ಷ್ಕಲುಷಕರ್ಮಗಳಾಗಿ ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳ ಕೊಡುತಿಹವು || ||೧೬-೧೦||

ಮೊಗದೊಳಗೆ ಮೊಗವಿಟ್ಟು ಮುದ್ದಿಸಿ | ಮಗುವಿನಂ ಬಿಗಿದಪ್ಪಿ ಸ್ನೇಹದಿ |
ತೆಗೆದು ತನ್ನ ಸ್ತನಗಳೆಣಿಸುವ ಜನನಿಯಿಂದದಲಿ ||
ಅಗಣಿತಾತ್ಮನು ತನ್ನ ವಾದಾಬ್ಜಗಳ ಧೇನಿವ ಭಕ್ತಜನರಿಗೆ |
ಪ್ರಪಾಟಕನು ತಾನಾಗಿ ಸೌಖ್ಯಗಳೀವ ಸರ್ವತ್ರ || ||೧೬-೧೧||

ತೋಟಗನು ಭೂಮಿಯೊಳು ಬೀಜವ | ನಾಟಕೇಂದೆನುತ ಹಿತದಲಿ |
ಮೋಟಿಯಿಂ ನೀರೆತ್ತಿ ಸಸಿಗಳ ಸಂತ್ಯೆಸುವಂತೆ ||
ಪಾಟುಬಡದಲಿ ಜಗದಿ ಜೀವರ | ಘೋಟಕಾಸ್ಯನು ಸೃಜಿಸಿ ಯೋಗ್ಯತೆ |
ದಾಟಗೊಡದಲಿ ಸಲಹುತಿವನು ಸರ್ವಕಾಲದಲಿ || ||೧೬-೧೨||

ಭೂಮಿಯೊಳು ಜಲವಿರೆ ತೃಷಾರ್ಥನು | ತಾ ಮರೆದು ಮೊಗವೆತ್ತಿ ಎಣ್ಣೆಸೆ |
ವ್ಯೋಮಮಂಡಲದೊಳಗೆ ಕಾಣದೆ ಮಿಡುಕುವಂದದಲಿ ||
ಶ್ರೀಮನೋರಮ ಸರ್ವರಂತೆಯಾರ್ಥಮಿಯಾಗಿರೆ ತಿಳಿಯದನುದಿನ |
ಭ್ರಾವಕರು ಭಜಿಸುವರು ಭಕುತಿಯಲನ್ನದೇವತೆಯ || ||೧೬-೧೩||

ಮುಖ್ಯಫಲ ವೈಕುಂಠ ಮುಖ್ಯಾ|ಮುಖ್ಯಫಲ ಮಹರಾದಿಲೋಕಾ |
ಮುಖ್ಯಫಲ ವೈಷಯಿಕವೆಂದಿತಿಭಿಸುತಿಯಿಂದೆ ||
ರಕ್ತಸಾರಿಯ ಭಜಿಸುತಲೇ ನಿರ್ದುಃಖನಾಗು ನಿರಂತರದಿ ಮೊರೆ |
ಪೊಕ್ಕವರ ಬಿಡ ಭಕ್ತವತ್ಸಲ ಭಾರತೀಶಪಿತ || 102-04||

ವ್ಯಾಧಿಯಿಂ ಓಡಿತ ಶಿಶುವಿಗೆ ಗುಡೋಡಕವ ನೆರದದಕೆ ಔಷಧ |
ತೇದು ಕುಡಿಸುವ ತಾಯಿಯೋಪಾದಿಯಲಿ ಸರ್ವಜ್ಞ ||
ಬಾದರಾಯಣ ಭಕ್ತಜನಕೆ ಪ್ರಸಾದರೂಪಕನಾಗಿ ಭಾಗವ |
ತಾದಿಯಲಿ ಪೇಳಿದನು ಧರ್ಮಾರ್ಥಗಳೆ ಫಲವೆಂದು || 102-05||

ದೂರದಲಿಹ ಪರ್ವತ ಘನಾಕಾರ ತೋರ್ಪುದು ನೋಳ್ವ ಜನರಿಗೆ |
ನಾರಿಗೈಯ್ಯಲು ಸರ್ವವ್ಯಾಪ್ತಗಳಿಂದ ಭಯವಿಹುದು ||
ಘೋರತರ ಸಂಸಾರಸೌಖ್ಯಾ|ಸಾರತರವೆಂದಿದು ನಿತ್ಯ ರ |
ಮಾರಮಣನಾರಧಿಸುವರೆಂದೆಂದ ಬಲ್ಲವರು || 102-06||

ಕೆಸರ ಘಟಗಳ ಮಾಡಿ ಬೇಸಿಗೆ | ಬಿಸಿಲೊಳಿಟ್ಟೊಣಗಿಸಿದರು ಘನ |
ರಸವ ತುಂಬಲಬಹುದೆ ಸರ್ವಸ್ವತಂತ್ರ ತಾನೆಂಬ ||
ಪಶುವನನೇನೇನು ಮಾಳಾನಶನದಾನೆನ್ನಾನ ಕರ್ಮಗೆ |
ಳೊಸರಿ ಪ್ರೋಪುವು ಬರಿದೆ ದೇಹಾಯಾಸವನೆ ಕೊಟ್ಟು || 102-07||

ಎರಡು ದೀಕ್ಷೆಗಳಿಹವು ಬಾಹ್ಯಾಂತರವೆನಿವ ನಾಮದಲಿ ಬುಧರಿಂ |
ದರಿತು ದೀಕ್ಷಿತನಾಗು ದೀರ್ಘದೈವಗಳ ಬಿಟ್ಟು ||
ಹರಿಯೆ ಸರ್ವೋತ್ತಮ ಕ್ಷರಾಕ್ಷರ | ಪುರುಷಪೂಜಿತವಾದ ಜನ್ಮಾ |
ಧ್ಯರವಿದೂರ ಸುಖಾತ್ಮ ಸರ್ವಗೆನೆಂದು ಸ್ಮರಿಸುತಿಯು || 102-08||

ಹೇಯವಸ್ತುಗಳಿಲ್ಲ ಉಪಾದೇಯವಸ್ತುಗಳಿಲ್ಲ ನ್ಯಾಯಾ |
ನ್ಯಾಯಧರ್ಮಗಳಿಲ್ಲ ಧೈಷಾಸೂಯೆ ಮೊದಲಿಲ್ಲ ||
ತಾಯಿತಂದೆಗಳಿಲ್ಲ ಕಮಲದೇವತಾಯತಾಕ್ಷನೆ ಎನಲು ಈಸುವ |
ಕಾಯಿಯಂದದಿ ಮುಳುಗಗೊಡದೆ ಭವಾಬ್ಧಿ ದಾಟಿಸುವ || 102-09||

ಮಂದನಾದರು ಸರಿಯೇ ಗೋಪೀಚಂದನ ಶ್ರೀಮುದ್ರೆಗಳ ನಲ |
ಮಿದ ಧರಿಸುತ ಶ್ರೀತುಲಸಿವದ್ಯಾಕ್ಷಸರಗಳನು ||
ಕಂಧರದ ಮಧ್ಯದಲಿ ಧರಿಸಿ ಮುಕುಂದ ಶ್ರೀಭೂರಮಣ ತ್ರಿಜಗೆ |
ಧ್ಯಂದ್ಯ ಸರ್ವಸ್ವಾಮಿ ಮಮಕುಲದೈವವೆನೆ ಪ್ರೇಮವ || 102-10||

ಪ್ರಾಯಧನಮದದಿಂದ ಜನರಿಗೆ | ನಾಯಕ ಪ್ರಭುವೆಂಬಿ ಪೂರ್ವದಿ |
ತಾಯಿಪೊಟ್ಟಿಯೊಳಿರಲು ಪ್ರಭುವೆಂದೆಕೆ ಕರೆಯರಲೈ ||
ಕಾಯ ನಿನ್ನನು ಬಿಟ್ಟು ಪೋಗಲು | ರಾಯ ನೀನೆಂಬುವ ಪ್ರಭುತ್ವ ಪ |
ಲಾಯನವನ್ನೆದಿತು ಸಮೀಪದಲಿದ್ದರದು ತೋರು || 102-90||

ವಾಸುದೇವೈಕಪ್ರಕಾರದಿ | ಈಶನಿಸುವ ಬ್ರಹ್ಮ ರುದ್ರ ಶ |
ಚೀಶ ಮೊದಲಾದವರರೆಲ್ಲರು ದಾಸರೆನಿಸುವರು ||
ಈ ಸುಮಾರ್ಗವ ಬಿಟ್ಟು ಸೋಹಮುಪಾಸನೆಯ ಗೈವ ನರ ದೇಹಜ |
ದೈಶಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಬರಲವನೇಕೆ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ || 102-91||

ಆ ಪರಬ್ರಹ್ಮನಲಿ ತ್ರಿಜಗದ್ವ್ಯಾಪಕತ್ವ ನಿಯಾಮಕತ್ವ |
ಸ್ಥಾಪಕತ್ವ ವಶತ್ವ ಈಶತ್ವಾದಿಗುಣಗಳಿಗೆ ||
ಲೋಪವಿಲ್ಲೇಕಪ್ರಕಾರ ಸ್ವರೂಪವೆನಿಪುವು ಸರ್ವಕಾಲದಿ |
ಪೋವುಪಲ್ಲವು ಜೀವರಿಗೆ ದಾಸತ್ವದೋಪಾದಿ || 102-92||

ನಿತ್ಯನೂತನ ನಿರ್ವಿಕಾರ ಸುಹೃತ್ತಮ ಪ್ರಣವಸ್ಥ ವರ್ತೋ |
ತ್ವತ್ತಿ ಕಾರಣ ವಾಚ್ಯನೋಮಯ ಸಾಮಗಾನರತ ||
ದತ್ತ ಕಶಿಲ ಹಯಾಸ್ಯ ರೂಪದಿ | ವೃಥಾ ವೃಥಾ ಜೀವರೋಳಿಗಿದ್ದು ಪ್ರ |
ವರ್ತಿಸುವನವರವರ ಯೋಗ್ಯತೆ ಕರ್ಮವನುಸರಿಸಿ || 102-93||

ಶ್ರುತಿಗಳಾತನ ಮಾತು ವಿಮಲ | ಸ್ಮೃತಿಗಳಾತನ ಶಿಕ್ಷೆ ಜೀವ |
ಪ್ರತತಿ ಪ್ರಕೃತಿಗಳೆರಡು ಪ್ರತಿಮೆಗಳೆನಿಸಿಕೊಳುತಿಹವು ||
ಇತರ ಕರ್ಮಗಳೇಲ್ಲ ಲಕುಮೀಪತಿಗೆ ಪೂಜೆಗಳೆಂದು ಸ್ಮರಿಸುತ |
ಚಿತ್ತರವಿಧ ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳ ಬೇಡದಿರು ಸ್ವಪ್ನದಲಿ || 102-94||

ಭೂತಳಾಧಿಪನಾಜ್ಞಧಾರಕ | ದೂತರಿಗೆ ಸೇವಾನುಸಾರದಿ |
ಮೇತನವ ಕೊಟ್ಟವರ ಸಂತೋಷಿಸುವ ತೆರದಂತೆ ||
ಮಾತರಿಶ್ಚಪ್ರಿಯನು ಪರಮಾಪ್ರೀತಿಪೂರ್ವಕ ಸದ್ಗುಣಗಳ |
ಗಾಯಕರ ಸಂತೋಷುಡಿಸುವ ಇಹವರಂಗಳಲಿ || 102-95||

ದೀಪ ದಿವದಲಿ ಕಂಡರಾದಡೇ | ಲೋಪಗೈ ಸುಮರಾಕ್ಷಣ ಹರಿ ಸ |
ಮೀಪದಲ್ಲೆರೆ ನಂದನಾಮ ಸುನಂದವೆನಿಸುವು ||
ಔಪಚಾರಿಕವಲ್ಲ ಸುಜನರ | ವಾಪಕರ್ಮವು ಪುಣ್ಯವೆನಿಪುದು |
ವಾಪಿಗಳ ಸತ್ಪುಣ್ಯಕರ್ಮವು ವಾಪವೆನಿಸುವು || 102-96||

ಧನವ ಸಂಪಾದಿಸುವ ಪ್ರದ್ರಾವಣಕರಂದದಿ ಕೋವಿದರ ಮನೆ |
ಮನೆಗಳಲಿ ಸಂಚರಿಸು ಶಾಸ್ತ್ರಶ್ರವಣಗೋಸುಗೆದಿ ||
ಮನನಗೈದುಪಡೇಶಿಸುತ ದುರ್ಜನರ ಕೂಡಾಡದಿರು ಸ್ವಪ್ನದಿ |
ಪ್ರಣತಕಾಮದ ಕೊಡುವ ಸೌಖ್ಯಗಳಿಹವರಂಗಳಲಿ || ೧೧೬-೨೮||

ಕಾರಕಕ್ರಿಯದ್ರವ್ಯವಿಭ್ರಮಾಮೂರು ವಿಧಜೀವರಿಗೆ ಬಹು ಸಂ |
ಸಾರಕಿವು ಕಾರಣವೆನಿಸುವವು ಎಲ್ಲ ಕಾಲದಲಿ ||
ದೂರ ಓಡಿಸಿ ಭ್ರಾಮಕತ್ರಯ | ಮಾರಿಗೊಳಗಾಗದಲಿ ಸರ್ವಾ |
ಧಾರಕನ ಚಿಂತಿಸುತಲಿರು ಸರ್ವತ್ರ ಮರೇಯದಲಿ || ೧೧೬-೨೯||

ಕರಣಕರ್ಮವ ಮಾಡಿದರೆ ವಿಸ್ಮರಣಕಾಲದಿ ಮಾತುಗಳಿಗು |
ತ್ತರವ ಕೊಡದಲಿ ಸುಮ್ಮನಿಪ್ಪನು ಜಾಗರಾವಸ್ಥೆ ||
ಕರುಣಿಸಲು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವ | ಬರಲು ನಾಲ್ಕಾವಸ್ಥೆಗಳು ಪರಿ |
ಹರಿಸಿಕೊಳನೇತೆ ಸ್ವತಂತ್ರನು ತಾನೆ ಎಂಬುವನು || ೧೧೬-೩೦||

ಯುಕ್ತಮಾತುಗಳಲ್ಲ ಶ್ರುತಿತ್ವೈತ್ಯುಕ್ತಮಾತುಗಳಿವು ವಿಚಾರಿಸೆ |
ಮುಕ್ತಿಗಿವು ಸೋಪಾನವೆನಿವುವು ಪ್ರತಿಪ್ರತಿ ಪದವು |
ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕ ಪರಿಸುವವರಿಗೆ | ವ್ಯಕ್ತಿ ಕೊಡುವ ಸ್ವರೂಪಸುಖ ವ್ರವಿ |
ವಿತ್ತರನೆ ಮಾಡುವನು ಭವಭಯದಿಂದ ಬಹುರೂಪ || ೧೧೬-೩೧||

ಶ್ರೀನಿವಾಸನ ಸುಗುಣಮಣಿಗಳ | ಪ್ರಾಣಮತ ವಯುನಾಭ್ಯ ಸೂತ್ರದಿ |
ಪೋಣಿಸಿದ ಮಾಲಿಕೆಯ ವಾಚ್ಯಯಂಗೇ ಸಮರ್ಪಿಸಿದ ||
ಜ್ಞಾನಿಗಳ ದೃಗ್ವಿಷಯವಹುದ | ಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಆಸೆಹ್ಯ ತೋರ್ವುದು |
ಮಾಣಿಕವ ಮರ್ಕಟನ ಕೈಯ್ಯೊಳು ಕೊಟ್ಟ ತೆರನಂತೆ || ೧೧೬-೩೨||

ಶ್ರೀ ವಿಧೀರ ವಿಪಾಹಿಪೇಶ ಶೇಚೀವರಾತ್ಮಭವಾರ್ಕ ಶಶಿ ದಿ |
ಗ್ನೇವ ಋಷಿ ಗಂಧರ್ವ ಕಿನ್ನರ ಸಿದ್ಧನಾಧ್ಯಗಣಾ ||
ಸೇವಿತಪದಾಂಭೋಜ ತತ್ಪಾದಾವಲಂಬಿಗಳಾದ ಭಕುತರ |
ಕಾವ ಕರಣಾಸಾಂದ್ರ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹೃತ್ತುಮುಡುಕಂದ್ರ || ೧೧೬-೩೩||

ಅದರುಶದ ಗತಾತ್ಮ ಭಾಷಾ | ಭೇದದಿಂದಲಿ ಕರೆಯಲದನು ನಿ |
ಷೇಧಗೈದವಲೋ ಕಿಸದೆ ಬಿಡುವರೇ ವಿಷೇ ಕಿಗಳು ||
ಮಾಧವನ ಗುಣ ವೇಳ್ವ ಪ್ರಾಕೃತ | ವಾದರೆಯು ಸರಿ ಕೇಳಿ ಪರಮಾ |
ಹ್ಲಾಡುಡದಿಪ್ಪರೆ ನಿರಂತರ ಬಲ್ಲ ಕೋವಿದರು || ೧೧೬-೩೪||

